

Streszczenie

Celem rozprawy doktorskiej było określenie zależności pomiędzy jakością okrywy włosowej samic norki amerykańskiej (*Neovison vison*), a ich użytkowością rozplodową opisaną następującymi parametrami: średnią liczbą kryć udanych i nieudanych, odsetkiem samic wykończonych, średnią długością ciąży, średnią liczbą norczą urodzonych, żywo urodzonych i odchowanych, odsetkiem samic, u których zanotowano upadki młodych oraz odsetkiem upadków młodych. Ponadto podjęto się określenia zależności pomiędzy warunkami temperaturowo-wilgotnościowymi panującymi na fermie a parametrami rozrodu samic różnych klas jakości okrywy włosowej. W tym celu określono współczynniki korelacji pomiędzy liczbą samic wykończonych i przeżywalnością młodych urodzonych w danym dniu, a wartością indeksu temperaturowo-wilgotnościowego dla dnia wykotu (THI 1) oraz średnią wartością tego indeksu dla trzech dni po wykocie (THI 3).

Materiał badawczy stanowiły roczne i dwuletnie samice norki amerykańskiej należące do trzech odmian barwnych (JetBlack, Silverblue, Regal White) i czterech klas jakości okrywy włosowej (A+, A, B, C). Badanie powtarzano w dwóch kolejnych sezonach rozrodczych 2015r. i 2016r. W pierwszym roku zebrano dane od 3100 samic, w drugim od 2870 samic.

Wyniki uzyskane na potrzeby tej pracy, wskazują na istnienie istotnych powiązań pomiędzy jakością okrywy włosowej, a cechami użytkowości rozplodowej. Wykazano powtarzające się na przestrzeni dwóch lat badawczych zależności dotyczące liczby młodych żywo wykończonych u jednorocznych samic odmian Regal White i Silverblue ($p \leq 0,01$ i $p \leq 0,05$) i dwuletnich samic JetBlack i Regal White ($p \leq 0,01$) oraz liczby młodych odchowanych u jednorocznych samic wszystkich badanych odmian barwnych ($p \leq 0,01$ i $p \leq 0,05$), a także dwuletnich samic odmian JetBlack i Regal White ($p \leq 0,01$).

Analiza powiązań pomiędzy warunkami temperaturowo-wilgotnościowymi, a wynikami wykotów i przeżywalnością młodych u norki amerykańskiej wykazała, że jedyną, powtarzającą się na przestrzeni dwóch lat badawczych, zależnością jest ujemna korelacja pomiędzy przeżywalnością młodych, a THI 3 u dwuletnich samic klasy A+ ($p \leq 0,01$). Pozostałe zaobserwowane zależności pojawiają się jedynie w sezonie rozrodczym 2016r., nie występują natomiast w sezonie poprzednim.

Ujemne wartości współczynników korelacji pomiędzy cechami użytkowości rozplodowej a jakością okrywy włosowej u samic norki amerykańskiej powinny zostać uwzględnione w dalszej pracy hodowlanej. Zależność ta może być przyczynkiem do odejścia od jednostronnej selekcji na cechy użytkowości futrzarskiej na rzecz selekcji wielokierunkowej uwzględniającej parametry użytkowości rozplodowej zwierząt.